

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. Mevrouw T. van Ark
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door
directie Regulering

Telefoonnummer
088 770 8 770

E-mailadres
info@nza.nl

Kenmerk
398366/880771

Onderwerp
Integrale monitor medisch-specialistische zorg (msz)

Datum
28 mei 2021

Geachte mevrouw Van Ark,

Hierbij bied ik u onze integrale monitor medisch-specialistische zorg (msz) 2020/2021 aan. In deze monitor presenteren wij de resultaten van ons onderzoek naar de ontwikkelingen binnen de msz over de contractering 2020/2021, de ontwikkeling van uitgaven aan dure geneesmiddelen en ons additionele onderzoek over gelijkgerichtheid en financiële prikkels in de afspraken tussen zorgverzekeraars, ziekenhuizen en medisch specialisten.

In 2020 en 2021 heeft de Coronacrisis een onmiskenbare invloed gehad op de contractering en kosten van zorg. Zorgaanbieders en ook zorgverzekeraars hebben een uitzonderlijke prestatie geleverd om de (financiële) continuïteit van de Nederlandse gezondheidszorg te waarborgen en patiënten de juiste zorg te bieden. Tegelijkertijd heeft de Coronacrisis ook de kwetsbaarheden en uitdagingen van ons zorgstelsel nog duidelijker zichtbaar gemaakt en de noodzaak tot versnelling naar passende zorg versterkt.

Op basis van deze en ook de vorige monitor moeten wij constateren dat via de contractering van zorg onvoldoende afspraken worden gemaakt over het realiseren van de inhoudelijke randvoorwaarden uit het HLA. Hierdoor blijft een brede omslag naar passende zorg uit. Omdat het huidige hoofdlijnenakkoord in 2022 afloopt en er mogelijk nieuwe bestuurlijke afspraken worden gemaakt willen wij twee aanvullende aanbevelingen doen met het oog op een mogelijk nieuw te sluiten bestuurlijk akkoord. Deze aanbevelingen zijn:

1. Omdat zorg aan patiënten waardegedreven moet zijn en de zorguitgaven niet eindeloos kunnen groeien, is de omslag naar passende zorg noodzakelijk. Partijen zijn het eens met de principes van passende zorg, maar de noodzaak van een snelle verandering wordt nog te beperkt vertaald in concrete afspraken. Wij stellen voor om in een mogelijk nieuw te sluiten bestuurlijk akkoord naast financiële doelstellingen ook concrete en meetbare afspraken te maken op het niveau van gezondheidsdoelen voor burgers en uitkomsten van zorg. Om de huidige vrijblijvendheid in het realiseren van passende zorg te verminderen, stellen wij ook voor om een gezamenlijke werkwijze vast stellen, waarin

verantwoordelijkheden voor het realiseren van deze doelen helder en duidelijk zijn belegd.

Kenmerk
398366/880771

2. De huidige bekostiging van zorg is nog te veel gericht op continuïteit van de eigen organisatie. In een nieuw te sluiten bestuurlijk akkoord zouden wij graag zien dat er afspraken worden gemaakt over het reduceren van productie prikkels in de huidige bekostiging en dat er bindende afspraken worden gemaakt over inzet van alternatieve bekostigingsafspraken die zorgaanbieders belonen voor uitkomsten en de beweging naar de juiste zorg op de juiste plek stimuleren. Daarnaast zijn wij voorstander om succesvolle experimenten snel om te zetten in regulier beleid en verschillende bekostigingsmodellen naast elkaar te laten bestaan. Het veranderen van de bekostiging heeft alleen veel impact en kost tijd. Om het aanpassen van bekostiging van zorg te versnellen pleiten wij om een helder perspectief en tijdpad op te nemen in een nieuw bestuurlijk akkoord.

Pagina
2 van 2

Ook blijkt uit deze monitor dat de geneesmiddelen uitgaven blijven stijgen. Hoewel ziekenhuizen, zorgverzekeraars en patiënten zich inzetten om geneesmiddelen gepast in te zetten ligt kern van het probleem volgens ons bij de inrichting van het geneesmiddelenstelsel. De prijs van een geneesmiddel speelt nauwelijks een rol, omdat de overheid er te laat in de keten oog voor heeft. Wij pleitten dan ook in een recente publicatie¹ voor herbezinning op de inrichting van het geneesmiddelenstelsel en roepen u op hier gehoor aan te geven.

In komende jaren zullen wij de contractering van zorg en de kostenontwikkeling binnen de msz blijven monitoren. Ook willen wij onze aanbevelingen graag mede vormgeven en verder in gang zetten, in samenwerking met Zorginstituut Nederland, patiënten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars.

Ten slotte verzoeken wij u om de NZa in een vroeg stadium te betrekken bij de totstandkoming van een eventueel nieuw te sluiten bestuurlijk akkoord. We willen graag verantwoordelijkheid nemen voor de vertaling van ons advies Passende zorg in bestuurlijk afspraken en daarmee ook bijdragen aan de eensgezindheid vanuit de overheid bij de gewenste beweging naar passende zorg.

Uiteraard zijn wij bereid om onze integrale monitor en aanvullende aanbevelingen in deze brief toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Zorgautoriteit

dr. M.J. Kaljouw
voorzitter Raad van Bestuur

¹ Magazines.nza.nl/nza-specials/2021/01/van-de-dweil-naar-de-kraan